

Kehysriihi 2026 pähkinänkuoressa kuntien kannalta

Nostoja Orpon hallituksen kehysriihestä 21.-22.4.2026

Kuntaliiton hallitus 23.4.2026

Timo Reina

Valtionosuudet ym.

- Vuosille 2027 (ja -2030) indeksijarrua korotetaan aiemmasta 1 %:sta 2,8 %:iin, lisäleikkaus **60 me**/v. Ilman leikkausta korotus olisi ollut 3,5 % ja 116 me vuodelle 2027.
- Aiempi 75 me leikkaus pysyväksi, kohdentaminen v. 2027 alkaen prosentuaalisesti kunnan valtionosuuksista, ei tehdä jos vos negatiivinen
- Siirytään vuoden 2029 alusta järjestelmään, jossa Kela laskuttaa kunnilta perustoimeentulotuen kuntaosuudet reaaliaikaisesti (2 kuukauden viive), nykyisen kahden vuoden viiveen sijaan
- Asiakasmaksujen korotukset saattavat vaikuttaa perustoimeentulotuen tarpeeseen (ja kunnat maksavat puolet)
- Kotouttamiseen ei lisäleikkauksia, rahoitusta kootaan
- Välillisesti kuntiinkin vaikuttaa, että järjestöjen avustuksiin pysyvä 50 me lisäleikkaus, ja vastaavasti hyvinvointialueille 3 vuodeksi 25 me järjestöavustuksiin

Hallituksen kehysriihi 21.-22.4.2026

Kuntien valtionosuuteen kohdistuvat leikkaukset vuosina 2024-2027

VM mom. 28.90.30 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

	2024	2025	2026	2027
Indeksijarrun suuruus (%-yks.)	-1 %-yks.	-1 %-yks.	-1 %-yks.	-2,8 %-yks.
Indeksijarrun valtionosuusleikkaus	-24	-25	-31	-93
Valtionosuusleikkaus tekemättä jääneen norminpurun varjolla		-23	-23	-23
Suora valtionosuusleikkaus			-75	-75
Yhteensä	-24	-48	-129	-191

Valtionosuuspohjan mukaisesti leikkauksista **esi- ja perusopetukseen** kohdistuu laskennallisesti noin 55 %, **varhaiskasvatukseen** noin 35 %, **TE-tehtäviin** noin 5 % ja loput noin 5 % **kirjastoihin ja kulttuuripalveluihin**.

Työllisyystoimet: nuoret ja pitkäaikaistyöttömät painopisteenä, sakkomaksuvaikutukset?

- Nuorten työllistämisseteliä lisätään 20 me, aiemmin 30 me.
- Pitkäaikaistyöttömille täydennyskoulutukseen osaamisseteli, 20 me
- Työterveydenhuollon osaamista työllisyyspalveluihin, ”selvitetään hyvinvointialueiden kannustimia toteuttaa työkykyarviointeja”
- Korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa sekä kuudessa suurimmassa kaupungissa pilotti nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi v. 2026–2027. Pilotteihin varataan yhteensä 15 miljoonaa euroa.
- Kuntouttavan työtoiminnan tilalle työvoimapoliittinen avustus 3. sektorille, tähän 13 me kunnille lakkautettavan kuntouttavan työtoiminnan rahoista
- Palkkatuen uudistaminen, sakkomaksujen keskeytys koulutuksen ajalta ei mukana

Muita nostoja

- Matkailijaveron valmistelu käynnistyy, mahdollisuus kunnille, voimaan 2028
- Kiinteistöverouudistuksesta ei mainintaa, paitsi että merivoimatuulivoiman verotuottoja ehkä Itä-Suomeen?
- Panostuksia (korjaus)rakentamiseen, liikennehankkeisiin ja Itä-Suomeen. Perusväylänpitoon leikkaus (30 me v. 2027).
- Veromenetysten (mm. kotitalousvähennys, työmatkavähennys) kompensoinnista ei aineistossa mainintaa, mutta niistä pidetty toistaiseksi hallituskaudella kiinni ml. yhteisöveron v. 2027 alennuksen kompensointi (200 me).
- Hankintalain vaikutuksista ei mainintoja

Hallituksen kehysriihi

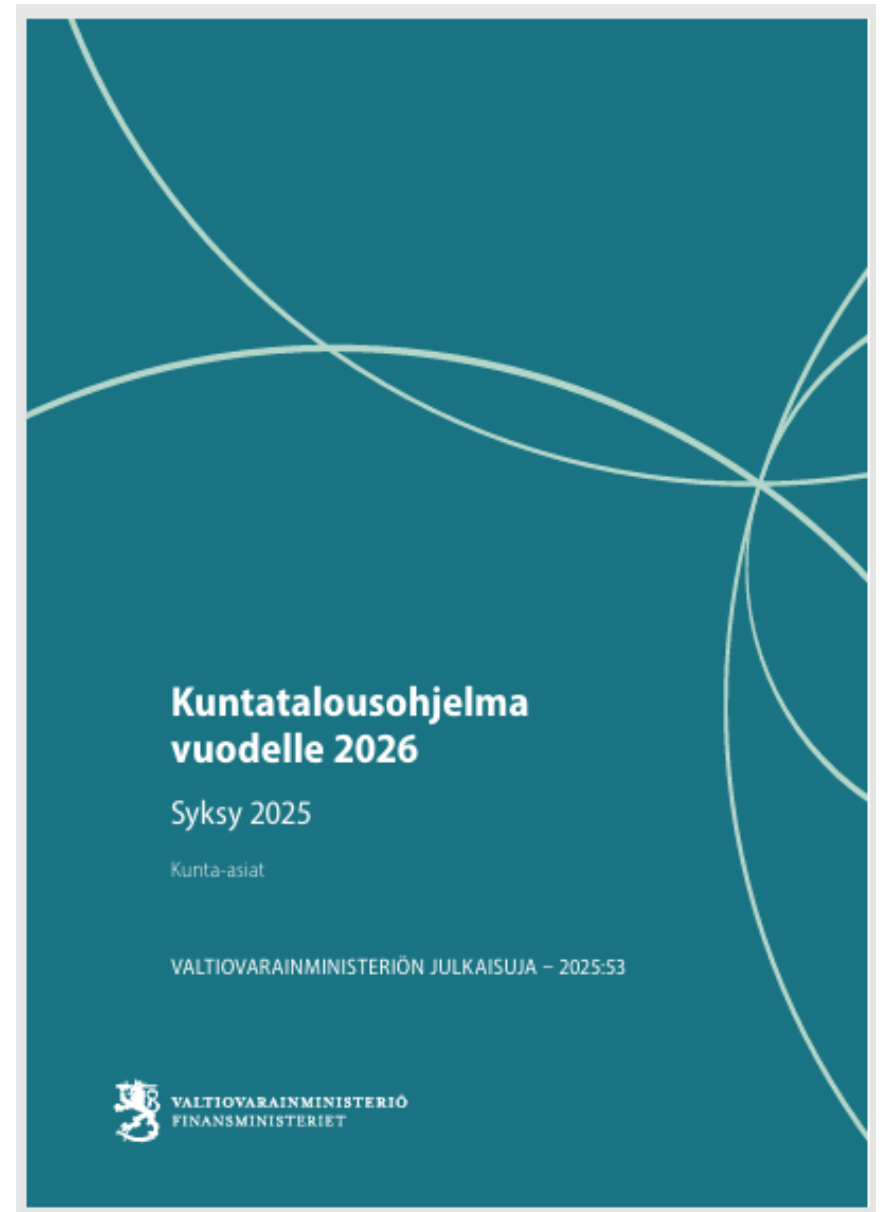
21.-22.4.2026

**Julkisen talouden suunnitelman,
Taloudellisen katsauksen (VM:n
ennustepäivitys) ja KTO:n
pääsisältöjen julkaisu 30.4.**

**Kuntaliiton veroennustekehikon
päivitys 4.5.**

**Kuntaliiton valtionosuus-
laskelmien päivitys 5.5.**

Kuntatalousohjelman julkaisu 7.5.

www.kuntaliitto.fi